

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/24/2015
Identifikačné číslo spisu:	7211010017
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7211010017.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Viliama Dohňanského na verejnom zasadnutí konanom 27. apríla 2016 v Bratislave, v trestnej veci obvineného L. P. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. novembra 2013, sp. zn. 8To/114/2013, § 383, § 384 ods. 1, 385 ods. 1, § 386 ods. 1, § 388 ods. 1 Tr. por. po zistení dôvodov dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. takto

rozhodol:

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 25. novembra 2013, sp. zn. 8To/114/2013, a v konaní, ktoré mu predchádzalo

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 56 ods. 1 Tr. zák., § 57 ods. 3 Tr. zák. a § 34 ods. 6, veta druhá Tr. zák. v p r o s p e ch obvineného L. P..

Tento rozsudok sa z r u š u j e vo výroku o treste.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajskému súdu v Košiciach sa p r i k a z u j e, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II rozsudkom z 19. novembra 2012, sp. zn. 4T 3/11 na základe skutkového stavu

v Košiciach na ul. Bardejovskej oproti DPMK dňa 29. apríla 2008 v čase okolo 19.00 hod. fyzicky napadol poškodeného X. Y., ktorý sedel na strane vodiča OMV zn. VW Golf EČV: M. a to tak, že ho nepretržite udieral do hlavy, čím mu spôsobil podvrtnutie krčnej chrbtice, pomliaždenie hrudnej chrbtice

s dobou liečenia do 42 dní a pomliaždenie očnice vpravo, pomliaždenie pravej strany dolnej čeľuste a pomliaždenie pravej strany tváre s dobou liečenia do 7 dní, pričom počas útoku od poškodeného požadoval finančnú hotovosť vo výške 50 000 Sk (1 659,69 eur) za telefónne účty s vyhrážkou, že ho rozseká mačetou a už ho nikdy viac nikto nenájde,

uznal obvineného L. P. vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a uložil mu úhrnný trest odňatia podľa § 189 ods. 2, § 41 ods. 1, § 39 ods. 1 Tr. zák. v trvaní 3 rokov, pričom jeho výkon mu s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. uložil obvinenému obmedzenie spočívajúce v príkaze nepriblížiť sa k poškodenému X. Y., nar. X. L. XXXX v M., bytom T., na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydľia poškodeného.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obvinený L. P..

Krajský súd v Košiciach o podanom odvolaní rozhodol rozsudkom z 25. novembra 2013, č. k. 8To 114/2013-227, tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Košice II v celom rozsahu a na základe skutkového stavu

v Košiciach na ul. Bardejovskej oproti DPMK dňa 29. apríla 2008 v čase okolo 19.00 hod. fyzicky napadol poškodeného X. Y., ktorý sedel na strane vodiča OMV zn. VW Golf EČV: M. a to tak, že ho nepretržite udieral do hlavy, čím mu spôsobil podvrtnutie krčnej chrčtice, pomliaždenie hrudnej chrčtice s dobou liečenia do 42 dní a pomliaždenie očnice vpravo, pomliaždenie pravej strany dolnej čeľuste a pomliaždenie pravej strany tváre s dobou liečenia do 7 dní, pričom počas útoku od poškodeného požadoval finančnú hotovosť vo výške 50 000 Sk (1 659,69 eur) za telefónne účty s vyhrážkou, že ho rozseká mačetou a už ho nikdy viac nikto nenájde,

uznal obvineného L. P. vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a uložil mu úhrnný peňažný trest vo výške 300 eur podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., § 56 ods. 1 Tr. zák. a § 41 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov.

Predmetný rozsudok krajského súdu bol Krajskej prokuratúre v Košiciach doručený 18. decembra 2014.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len generálny prokurátor) v lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por. podal podľa § 369 ods. 2 písm. a/, § 372 ods. 1 posl. veta Tr. por. dovolanie proti vyššie citovanému rozsudku Krajského súdu v Košiciach z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Generálny prokurátor v odôvodnení podaného odvolania vyslovil názor, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 25. novembra 2013, č. k. 8To 114/2013-227, vo výroku o treste je nezákonný. Týmto rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v ustanoveniach § 56 ods. 1 Tr. zák., § 57 ods. 3 Tr. zák. a § 34 ods. 6, veta druhá Tr. zák. v prospech obvineného L. P.. Uviedol, že cit. ustanoveniami sa krajský súd pri rozhodovaní neriadil a trest uložil podľa § 41 ods. 1, § 189 ods. 1 Tr. zák., pričom nerešpektoval ustanovenie § 34 ods. 6 Tr. zák., podľa ktorého za trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., u ktorého horná hranica trestu odňatia slobody prevyšuje 5 rokov, bol povinný uložiť trest odňatia slobody. Podľa názoru generálneho prokurátora, uložením peňažného trestu ako trestu samostatného, krajský súd porušil zákon v prospech obvineného L. P..

Z týchto dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 25. novembra 2013, sp. zn. 8To/114/2013, bol porušený

zákon v ustanoveniach § 56 ods. 1 Tr. zák., § 57 ods. 3 Tr. zák. a § 34 ods. 6 druhá veta Tr. zák. v prospech obvineného L. P. a aby napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a aby Krajského súdu v Košiciach prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa prostredníctvom svojej zvolenej obhajkyne JUDr. Kristíny Piovarčiovej vyjadril aj obvinený L. P., ktorý v písomnom podaní doručenom 21. novembra 2014 uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za zákonné a vecne správne. Krajský súd sa podľa jeho názoru dostatočne a dôsledne vysporiadal so všetkými skutočnosťami a zákonným a správnym spôsobom zmenil právnu kvalifikáciu skutku z kvalifikovanej na základnú skutkovú podstatu trestného činu vo vzťahu k neuznaniu tzv. chránenej osoby. Týmto postupom krajského súdu, pri zmene právnej kvalifikácie sa nezmenila totožnosť skutku. Vo vzťahu k uloženému trestu poznamenal, že je plne v súlade s ustanoveniami Trestného zákona, judikatúry ESLP a medzinárodných dohovorov. Je toho názoru, že súd relevantne zohľadnil pomer poľahčujúcich a pritŕžujúcich okolností z pohľadu možnosti jeho nápravy a dospel k správnenému záveru, že pre naplnenie účelu trestu z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie mu bude potrebné uložiť peňažný trest bez paralelného uloženia ďalšieho trestu.

Má za to, že skutočnosti uvádzané v dovolaní generálneho prokurátora so zreteľom na okolnosti posudzovanej trestnej veci, nie sú správne a svojimi dôsledkami vybočujú z medzí sledovaného účelu trestu, keďže racionálna väzba medzi účelom trestu a zvolenými argumentmi v dovolaní absentuje. Vo vzťahu k primeranosti trestu poukázal na judikatúru ESLP (napr. rozhodnutia ESLP vo veci Nikolova a Velichkova proti Bulharsku z 20. decembra 2007 a vo veci Ali a Ayse Duran proti Turecku z 8. apríla 2008). Obvinený poukázal na to, že pred spáchaním skutku viedol 14 rokov riadny život, žije v usporiadanom vzťahu a vychováva dve maloleté deti, nedopúšťa sa žiadnej protiprávnej činnosti, pracuje. Peňažný trest, ktorý mu bol uložený, riadne a v lehote uloženej súdom zaplatil, čím mu bolo predmetné odsúdenie zahladené. Uložením ďalšieho trestu odňatia slobody by mu bolo zamedzené vo vykonávaní práce, kde sa vyžaduje výpis, resp. odpis z registra trestov, a tým by nemohol dosahovať relevantný príjem, ktorý nevyhnutne potrebuje pre svoju rodinu a bolo by neprimerane negatívne zasiahnuté do jeho života. Podľa jeho názoru, peňažný trest by bol na jeho nápravu postačujúci.

Na záver navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 392 ods. 1 Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora zamietol, pretože dôvody dovolania nie sú preukázané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie generálneho prokurátora a zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.).

Dovolací súd preto podľa § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na uplatnený dôvod dovolania (ktorým je dovolací súd podľa § 385 ods. 1 Tr. por. viazaný) a zistil, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. tak, ako je obsahovo vymedzený dovolateľom, je naplnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie takej výmery trestu, ktorá nespadá do rozsahu trestnej sadzby stanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný vinným. V tomto prípade nesprávny postup pri určovaní výmery trestu spočíva buď v prekročení jeho maximálnej povolenej výmery alebo v nedodržaní jeho dolnej hranice, pokiaľ je táto určená. Uvedené sa však týka len tých druhov trestov, pri ktorých je trestná sadzba stanovená zákonom, teda predovšetkým pôjde o trest odňatia slobody, trest domáceho väzenia, trest povinnej práce, trest zákazu činnosti a iné.

Druhom trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa, sa rozumejú prípady, keď súd obvinenému uložil niektorý z druhov trestov, napriek tomu, že neboli splnené zákonné podmienky na jeho uloženie. O tento prípad však u obvineného nejde.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák., peňažný trest môže súd uložiť od 160 eur do 331 930 eur páchatelovi úmyselného trestného činu, ktorým získal, alebo sa snažil získať majetkový prospech.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák., ak súd ukladá peňažný trest, ustanoví pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody až na päť rokov. Náhradný trest nesmie spolu s uloženým trestom odňatia slobody presahovať zákonom dovolenú hranicu trestnej sadzby.

Podľa § 34 ods. 6 Tr. zák., tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne, alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody.

Predpokladom aplikácie ust. § 34 ods. 6 veta druhá Tr. zák. je vyjadrenie zásady, podľa ktorej samostatné uloženie iného trestu ako trestu odňatia slobody je vylúčené za trestné činy, ktorých horná hranica trestu odňatia slobody prevyšuje päť rokov. V takomto prípade súd musí páchatelovi obligatórne uložiť trest odňatia slobody a popri ňom môže uložiť aj iný druh trestu.

V prejednávanom prípade krajský súd uložil trest mimo rámca zákonom stanovenej trestnej sadzby. Podľa názoru dovolacieho súdu je treba prisvedčiť názoru generálneho prokurátora, podľa ktorého krajský súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 34 ods. 6 Tr. zák., podľa ktorého za trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., u ktorého horná hranica trestu odňatia slobody prevyšuje 5 rokov, bol povinný uložiť trest odňatia slobody. Konkrétne uložený úhrnný peňažný trest bol teda uložený v rozpore so zákonom.

V zmysle uvedeného je preto argumentácia krajského súdu, ktorý dospel k záveru, že samostatne uložený peňažný trest splní účel trestu a bude výchovne vplývať na obvineného, aby sa obvinený v budúcnosti nedopustil takého alebo podobného trestného činu, ale viedol riadny život občana, zjavne nesprávna, nakoľko je v rozpore s požiadavkou zákona uložiť trest odňatia slobody.

So zreteľom na vyššie uvedené, že Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací svojim rozhodnutím z 25. novembra 2013, č. k. 8 To 114/2013-227, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. porušil zákon v ustanoveniach § 56 ods. 1 Tr. zák., § 57 ods. 3 Tr. zák. a § 34 ods. 6 Tr. zák. v prospech obvineného L. P..

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto citovaný rozsudok krajského súdu zrušil, zároveň zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Krajskému súdu v Košiciach prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol s tým, že krajský súd je viazaný vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu (§ 391 ods. 1 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.